

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

11 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 1358

19-06-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയുടെ പുരോഗതി

ചോദ്യം	ഉത്തരം												
<p>ശ്രീ. മോൻസ് ജോസഫ്, ശ്രീ. അനൂപ് ജേക്കബ്, ശ്രീ. മാണി സി. കാപ്പൻ</p>	<p align="center">ശ്രീ. പി.എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ് (പൊതു മരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>												
<p>(എ) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നശേഷം സംസ്ഥാനത്തെ ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ ഉണ്ടായ മാറ്റങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നശേഷം ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണം റെക്കോഡ് വർദ്ധനവോടെ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന നിലയിലേക്ക് എത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2021 മുതൽ 2023 വരെയുള്ള കണക്കുകൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <table border="1" data-bbox="730 909 1497 1267"> <thead> <tr> <th>വർഷം</th> <th>ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണം</th> <th>മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ചുള്ള വ്യതിയാനത്തിന്റെ ശതമാനം</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2021</td> <td>7537617</td> <td>51.09</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>18867414</td> <td>150.31</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>21871641</td> <td>15.92</td> </tr> </tbody> </table> <p>കോവിഡാനന്തരം ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കാൻ പ്രത്യേക മാർക്കറ്റിംഗ് ക്യാമ്പയിനുകൾ നടത്തിയതും കാരവൻ ടൂറിസം, ഹെലി ടൂറിസം, ഡെസ്റ്റിനേഷൻ ചലഞ്ച് , വെഡിംഗ് ഡെസ്റ്റിനേഷൻ, പ്ലോട്ടിംഗ് ബ്രിഡ്ജ് , ഗ്ലാസ് ബ്രിഡ്ജ് പോലുള്ള നൂതന ടൂറിസം പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിയതും, ചാംപ്യൻസ് ബോട്ട് ലീഗ് , ബേപ്പൂർ വാട്ടർ ഫെസ്റ്റ് പോലുള്ള ടൂറിസം പുനരുജ്ജീവന പരിപാടികളും ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ വരവിന് ആക്കം കൂട്ടി . സഞ്ചാരികൾക്ക് വിവിധ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുവാൻ നവീകരിച്ച മൊബൈൽ ആപ്പും ടൂറിസം വകുപ്പ് പുറത്തിറക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് കൂടാതെ സോഷ്യൽ മീഡിയയുടെ പ്രയോജനം സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസം വികസനത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നിരവധി നൂതനമായ പദ്ധതികൾക്കും ടൂറിസം വകുപ്പ് രൂപം നൽകി നടപ്പാക്കിവരുന്നു. പാരാഗ്ലൈഡിംഗ്, സർഫിംഗ്, മൗണ്ടൻ സൈക്ലിംഗ്, വൈറ്റ് വാട്ടർ കയാക്കിംഗ് തുടങ്ങിയ സാഹസിക വിനോദങ്ങളിൽ വിവിധ മത്സരങ്ങൾ നടത്തിയത് വഴി കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം പദ്ധതിയെ വിപുലീകരിച്ച് പുത്തൻ പദ്ധതികളും അനുഭവവേദ്യപാക്കേജുകളും നടപ്പാക്കി. സൂപ്പർ, പെപ്പർ, മാതൃക ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം ഗ്രാമം, അഗ്രി ടൂറിസം സർക്യൂട്ട്, സ്ത്രീസൗഹാർദ്ദ വിനോദസഞ്ചാരം തുടങ്ങിയ പദ്ധതികൾ കേരളത്തിന്റെ തനത് മേഖലകളിലേക്ക് വിനോദസഞ്ചാരികളെ കൂടുതലായി ആകർഷിക്കുന്നതിന്</p>	വർഷം	ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണം	മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ചുള്ള വ്യതിയാനത്തിന്റെ ശതമാനം	2021	7537617	51.09	2022	18867414	150.31	2023	21871641	15.92
വർഷം	ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണം	മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ചുള്ള വ്യതിയാനത്തിന്റെ ശതമാനം											
2021	7537617	51.09											
2022	18867414	150.31											
2023	21871641	15.92											

		<p>സഹായിക്കുന്നു. തീർത്ഥാടന ടൂറിസം, പൈതൃക ടൂറിസം പദ്ധതികളിലൂടെ സംസ്ഥാനം വലിയ മുന്നേറ്റം സാധ്യമാക്കുന്നുണ്ട്.</p>
<p>(ബി) ഇക്കാലയളവിൽ വിദേശ സഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണത്തിൽ ഗണ്യമായ കുറവ് ഉണ്ടായതായ പരാതി പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വ്യക്തമാക്കാമോ;</p>	<p>(ബി)</p>	<p>കോവിഡാനന്തര കേരളത്തിലേക്കുള്ള വിദേശ വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണം ഓരോ വർഷവും വർദ്ധിച്ച് വരികയാണ് ചെയ്യുന്നത് . 2021-ൽ കോവിഡ് നിയന്ത്രണങ്ങൾക്കിടയിൽ 60,487 വിദേശ സഞ്ചാരികളാണ് കേരളത്തിലേക്ക് എത്തിയത് . 2022-ൽ അത് 3,45,549 ആയും 2023-ൽ 6,49,057ആയും വർദ്ധിച്ചു .</p>
<p>(സി) വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയുടെ പുരോഗതിക്കായി എന്തെല്ലാം പുതിയ പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് വിശദമാക്കാമോ?</p>	<p>(സി)</p>	<p>സംസ്ഥാനത്തെ വിനോദസഞ്ചാര വ്യവസായം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനും വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനുമായി വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളും, വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ നൈപുണ്യവും ഗുണമേന്മയുമുള്ള മാനവ വിഭവശേഷി സൃഷ്ടിക്കുന്ന പദ്ധതികളും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിൽ കൂടുതൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊണ്ടും നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും വിനോദ സഞ്ചാരികൾക്ക് ലോകോത്തരാനുഭവം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനും, ഇതുവഴി പ്രാദേശിക ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് തൊഴിൽ സാധ്യതയും വരുമാനവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും കഴിയും.</p> <p><u>നിക്ഷേപ സംഗമം</u></p> <p>സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസം നിക്ഷേപ സാധ്യതകൾ പരിചയപ്പെടുത്താനും നിക്ഷേപങ്ങൾ ആകർഷിക്കുന്നതിനുമായി ടൂറിസം വകുപ്പ് ഇൻവെന്റേഴ്സ് മീറ്റ് 2023 നവംബർ മാസം സംഘടിപ്പിച്ചു. ടൂറിസം ഇൻവെന്റേഴ്സ് മീറ്റിൽ അവതരിപ്പിച്ച പദ്ധതികൾ പലതും നടപ്പാക്കാവുന്ന ഘട്ടത്തിലേക്ക് എത്തുന്നു.</p> <p><u>ഏഡ് സ്ക്രീറ്റ്</u></p> <p>കേരളത്തിലെ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിലും പ്രധാന നഗരങ്ങളിലും എത്തിച്ചേരുന്ന വിനോദസഞ്ചാരികൾക്ക് കേരളത്തിന്റെ തനത് ഭക്ഷണത്തിന്റെ രുചി അനുഭവവേദ്യമാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി “ഏഡ് സ്ക്രീറ്റ്” എന്ന പേരിൽ ഒരു പദ്ധതി ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വകുപ്പ് തലത്തിൽ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.</p> <p><u>ചാന്യൻസ് ബോട്ട് ലീഗ്</u></p> <p>കേരളത്തിന്റെ വിവിധ കായൽത്തീരങ്ങളെ ലോകത്തിന് മുന്നിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കൽ, വള്ളംകളിയെ അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരമുള്ള കായിക ഇനമാക്കി മാറ്റുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളോടുകൂടി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ചാന്യൻസ് ബോട്ട് ലീഗ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.</p> <p><u>ഹെലി ടൂറിസം</u></p> <p>കേരളത്തിന്റെ വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ ഒരു പുതിയ ടൂറിസം ഉൽപ്പന്നം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഹെലി ടൂറിസം പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വകാര്യ സംരംഭകരെ ആകർഷിച്ചു കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഇടങ്ങളെ കോർത്തിണക്കി ഹെലി കോപ്പർ സർവീസ് ആരംഭിക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം.</p> <p><u>സിനിമാ ടൂറിസം</u></p>

ഹിന്ദി, തമിഴ് , തെലുങ്ക്, തുടങ്ങിയ അന്യ ഭാഷാ ചിത്രങ്ങൾ മനോഹരമായി ചിത്രീകരിച്ച നിരവധിസിനിമാ ലോക്കേഷനുകൾ കേരളത്തിലുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ കേരളത്തിൽ എമ്പാടും വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന വിവിധ സ്ഥലങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിച്ചു വിനോദ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുവാൻ സാധിക്കും എന്നത് മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ട് ഓരോ സിനിമാ ലോക്കേഷനുകളിലും നിർമ്മിച്ച സിനിമകൾ, അഭിനേതാക്കൾ, അംഗീകാരങ്ങൾ എന്നിവ വിനോദസഞ്ചാരികൾക്ക് ഓഡിയോ-വീഡിയോ അവതരണങ്ങളിലൂടെ വിശദീകരിക്കുന്നതും ജനപ്രിയ സിനിമകൾ ചിത്രീകരിച്ച സിനിമാ ലോക്കേഷനുകൾ സന്ദർശിക്കുന്നതും വഴി ടൂറിസം സാധ്യതകൾ വർദ്ധിക്കും.

നൈറ്റ് ലൈഫ്

സംസ്ഥാനത്ത് വിദേശ, ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികൾക്കായി നൈറ്റ് ലൈഫ് ടൂറിസം ആരംഭിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്ത് നൈറ്റ് ലൈഫ് പദ്ധതിയ്ക്ക് തുടക്കമിട്ടു.

കാരവൻ ടൂറിസം

കേരളത്തിൽ കാരവൻ ടൂറിസം വ്യാപകമാക്കുന്നതിനായി കാരവൻ വാങ്ങുന്നതിന് സബ്സിഡി ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് . സ്വകാര്യ സംരംഭകരുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ സംസ്ഥാനത്ത് കാരവൻ പാർക്കുകൾ ആരംഭിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നുവരുന്നു.

മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യൂട്ട്

മലബാർ മേഖലയിലെ സാഹിത്യ-സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യൂട്ട് എന്ന പേരിൽ ഒരു ടൂറിസം പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ അതികായൻമാരായ തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ, വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ, ഒ.വി. വിജയൻ, എം.ടി. വാസുദേവൻ നായർ എന്നിവരിലൂടെ പ്രശസ്തി നേടിയ തുഞ്ചൻ സ്റ്റാരകും, ബേപ്പൂർ, തന്ത്രക്, ഭാരതപ്പുഴയുടെ തീരങ്ങൾ, കൂടാതെ പൊന്നാനി, തൃത്താല എന്നീ സ്ഥലങ്ങളെ കോർത്തിണക്കിയുള്ളതാണ് ഈ ടൂറിസം സർക്യൂട്ട്.

ആഭ്യന്തര വിദേശ സഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനായി വിവിധ പ്രചരണ പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി റേഡിയോ (റേഡിയോ മിർച്ചി, റെഡ് എഫ്.എം., സൂര്യൻ എഫ്.എം., ബിഗ് എഫ്.എം., മൈ എഫ്.എം, റേഡിയോ സിറ്റി, ഫിയർ എഫ് . എം) ടി . വി . (സ്റ്റാർ പ്ലസ് , സ്റ്റാർ പ്രവഹ് , സ്റ്റാർ സൽഷ , കളർ ഗുജറാത്ത് ഹംഗാമ, ഡിസ്നി സൂപ്പർ ഹംഗാമ, ഡിസ്നി ജൂനിയർ, ഡിസ്കവറി), അച്ചടി മാധ്യമങ്ങൾ, ഒ.ടി.ടി. പ്ലാറ്റ്ഫോം (ജിയോ സിനിമ), സിനിമ ഹാൾ തുടങ്ങിയ മാധ്യമങ്ങളിലൂടെ പ്രചരണം നടത്തിവരുന്നു. കൂടാതെ മീഡിൽ ഈസ്റ്റിൽ നിന്നുള്ള സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനായി എയർപോർട്ട്, ടെലിവിഷൻ ഡിജിറ്റൽ വെബ് പോർട്ടൽ തുടങ്ങിയ മാധ്യമങ്ങളിലൂടെയും പ്രചരണം നടത്തിവരുന്നു.

വിദേശ ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഓൺലൈൻ നവമാധ്യമങ്ങളായ Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, Google Ads. Google RCS

തുടങ്ങിയവയിലൂടെ ഡോമസ്റ്റിക് സമ്മർ ഹോളിഡേ ക്യാമ്പയിൻ എന്ന പരിപാടി ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കിവരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ